

Roma Görümü Təsis Edir — Səkkizinci Sayı

Qumun Təməlləri: Laodikiyalı Adventizmdə Peyğəmbərlik Həqiqətinin Rəddi

Jeff Pippenger

2024-08-18

Sonuncu məqalədə biz İsanın aşağıdakı sözlərinə istinad etdik.

Yalançı peyğəmbərlərdən ehtiyat edin; onlar sizə qoyun paltarında gəlirlər, lakin daxilən yırtıcı canavarlardır. Siz onları meyvələrindən tanıyacaqsınız. Məgər adamlar tikanlardan üzüm, qanqallardan isə əncir yığarlar? Eləcə də hər yaxşı ağac yaxşı meyvə verir; pis ağac isə pis meyvə verir. Yaxşı ağac pis meyvə verə bilməz, pis ağac da yaxşı meyvə verə bilməz. Yaxşı meyvə verməyən hər ağac kəsilib oda atılır. Beləliklə, onları meyvələrindən tanıyacaqsınız. Mənə “Ya Rəbb, ya Rəbb” deyən hər kəs göylərin səltənətinə girməyəcək; lakin göylərdə olan Atanın iradəsini yerinə yetirən girəcək. O gün çoxları Mənə deyəcək: “Ya Rəbb, ya Rəbb, məgər biz Sənin adınla peyğəmbərlik etmədikmi? Sənin adınla cinləri qovmadıqmı? Sənin adınla çox möcüzəli işlər görmədikmi?” O zaman Mən onlara açıqca deyəcəyəm: “Mən sizi heç vaxt tanımadım; Məndən uzaq olun, ey qanunsuzluq edənlər.” Buna görə də Mənim bu sözlərimi eşidib onlara əməl edən hər kəsi evini qaya üzərində tikmiş ağıllı bir adama bənzədəcəyəm: yağış yağdı, sellər gəldi, küləklər əsdi və o evə çırpıldı; lakin ev yıxılmadı, çünki qaya üzərində qurulmuşdu. Mənim bu sözlərimi eşidib onlara əməl etməyən hər kəs isə evini qum üzərində tikmiş ağılsız bir adama bənzədiləcək: yağış yağdı, sellər gəldi, küləklər əsdi və o evə çırpıldı; o da yıxıldı və onun uçurumu böyük oldu. Matta 7:15–27.

1863-cü ilin üsyanı, Laodikeyalı Yeddinci Gün Adventizminin qum üzərində saxta bir təməl qurmağa başlamasının başlanğıcını göstərir. Qum, mütləq həqiqətin Qayası ilə ziddiyyət təşkil edən plüralizmə dair şeytani prinsipi təmsil edir. Mütləq həqiqət iki şahid üzərində təsbit olunur və Adventizmin tədricən kənara qoyduğu Habakkukun iki müqəddəs cədvəlində təmsil olunan həqiqətlər Müqəddəs Kitabdan qaynaqlanır və Peyğəmbərlik Ruhu tərəfindən təsdiqlənir. Bu həqiqətlər mütləqdir.

“Düşmən qardaş və bacılarımızın zəhnini bu son günlərdə dayanacaq bir xalq hazırlamaq işindən yayındırmağa çalışır. Onun sofistikalrı zəhinləri bu saatın təhlükələrindən və vəzifələrindən uzaqlaşdırmaq üçün nəzərdə tutulmuşdur. Onlar Məsihin Öz xalqına vermək üçün göydən Yəhyaya gətirdiyi işığı az dəyərli sayırlar. Onlar öyrədirlər ki, elə qarşımızda duran səhnələr xüsusi diqqətə layiq olacaq qədər mühüm deyildir. Onlar səmavi mənşəli həqiqəti təsirsiz edir və Allahın xalqını keçmiş təcrübəsindən məhrum edərək onun əvəzinə yalançı bir elm verirlər. ‘Rəbb belə deyir: Yollarda durun və baxın, qədim yolları soruşun, yaxşı yolun harada olduğunu öyrənin və onunla yeriyin.’ [Yeremya 6:16.]”

“Heç kəs imanımızın təməllərini qoparıb atmağa çalışmasın,—işimizin başlanğıcında, Kəlamın dua ilə öyrənilməsi və vəhy vasitəsilə qoyulmuş həmin təməlləri. Biz əlli ildən artıqdır ki, bu təməllər üzərində quruculuq edirik. İnsanlar elə güman edə bilərlər ki, yeni bir yol tapıblar, qoyulmuş o təməldən daha möhkəm bir təməl qoya bilərlər; lakin bu, böyük bir aldanışdır.

‘Qoyulmuş olandan başqa heç kəs ayrı bir təməl qoya bilməz.’ [1 Korinfilərə 3:11.] Keçmişdə çoxları yeni bir iman qurmağa, yeni prinsiplər təsis etməyə girişmişdi; bəs onların binası nə qədər dayandı? Tezliklə yıxıldı; çünki Qaya üzərində əsaslanmamışdı.” Testimonies, cild 8, 296–297.

11 sentyabr 2001-ci il gəlib çatanda, Müqəddəs Ruhun yağışları da gəldi.

“Son yağış Allahın xalqının üzərinə yağmalıdır. Qüdrətli bir mələk göydən enməlidir və bütün yer üzünü onun izzəti ilə işıqlandırılmalıdır.” Review and Herald, 21 aprel 1891.

Nyu-York şəhərinin böyük binaları Allahın bir toxunuşu ilə yerlə-yeksan ediləndə, axırıncı yağış səpələnməyə başladı. 11 sentyabr 2001 gəlib çatanda papalıq prinsiplərinin sel qapıları açılıb buraxıldı.

“Qanunsuzluğun hökm sürdüyü bu zamanda, Rəbbin «Belə deyir»ini rədd etmiş protestant kilsələri qəribə bir vəziyyətə düşəcəklər. Onlar dünyaya döndəriləcəklər. Allahdan ayrıldıqları halda, onlar yalanı və Allahdan dönüklüyü millətin qanunu etməyə çalışacaqlar. Onlar ölkənin rəhbərlərinə təsir göstərərək, Allahın məbədində oturub özünü Allah kimi göstərən günah adamının itirilmiş üstünlüyünü bərpa etmək üçün qanunlar çıxartdıracaqlar. Roma Katolik prinsipləri dövlətin himayəsi altına alınacaq. Müqəddəs Kitab həqiqətinin etirazına, Allahın qanununu həyat qaydası etməmiş olanlar tərəfindən artıq dözülməyəcək.” Review and Herald, 21 dekabr 1897.

Patriot Act Roma Katolik prinsiplərinin müdafiəsinin başlanğıcını qeyd edir; bu isə tədricən yaxın zamanda gələcək bazar günü qanununa aparır. 11 sentyabr 2001-ci ildə üçüncü yayın İslamı təmsil edən dörd küləyi əsməyə başladı.

“Mələklər dörd küləyi saxlayırlar; bunlar bütün yer üzünün səthi boyunca qopub şığımaq istəyən, yolunda dağınıq və ölüm aparan qəzəbli bir atla təmsil olunur.

“Əbədi dünyanın lap astanasında yuxuya gedərkimi? Küt, soyuq və ölü haldamı olaq? Ah, kaş kilsələrimizdə Allahın Öz xalqına üfürülən Ruhu və nəfəsi olaydı ki, onlar ayaqları üstə dursunlar və yaşasınlar. Biz görməliyik ki, yol dardır və qapı sıxdır. Lakin biz o sıx qapıdan keçdikcə, onun genişliyi hüdudsuzdur.” Manuscript Releases, cild 20, 217.

Yağış, külək və sel 11 sentyabr 2001-ci ildə gəldi və Laodikeyaçı Yeddinci Gün Adventist kilsəsi, Məsihin vəftizi zamanı yəhudilərin sınaqdan keçirildiyi kimi, həmçinin 11 avqust 1840-cı ildən etibarən protestantların sınaqdan keçirildiyi kimi sınaqdan keçirildi. Həmin andan etibarən 18 iyul 2020-ci il tarixli üsyankar qabaqcadan deyilənə qədər, Laodikeyaçı Yeddinci Gün Adventist evi tədricən süqut etdi; necə ki, yəhudinin məbədi çarmıxdan əvvəl viran elan olunmuşdu, eləcə də protestantlar 19 aprel 1844-cü il tarixli ilk məyusluqda dönük protestantlığa keçid etdilər.

Sonra üçüncü mələyin Laodikiya hərəkəti özünün son sınaq prosesinə daxil oldu və 11 sentyabr 2001-ci ildə başlanmış sınaqda olduğu kimi, bakirələr köhnə yollara qayıtmağa çağırıldılar; bu yollar yalnız birinci və ikinci mələklərin Millerçi hərəkətinin təməl həqiqətləri deyil, həm də üçüncü mələyin hərəkətinin təməl həqiqətləri idi.

Güclü azgınlıq kontekstində həmin təməl həqiqətlərin rədd edilməsinin rəmzi, Paulun İkinci Saloniklilərə məktubunda qələmə aldığı ismarıqdır. Bu ismarıq Daniel kitabında “gündəlik” ilə rəmləşdirilmişdir; çünki William Miller məhz Saloniklilərdən olan həmin parçadan anladı ki, Daniel kitabındakı “gündəlik” büt-pərəst Romanı təmsil edir.

“Gündəlik” ifadəsinin Daniel kitabındakı tərifinə toxunan kitablar qələmə alınmışdır. Onların əksəriyyəti yanlışdır; bununla belə, bu məsələni düzgün izah edən bir Adventist ilahiyyatçısının məqaləsini nəzərdən keçirmək istəyirsinizsə, John W. Peters tərəfindən yazılmış *The Mystery of the Daily* əsərini tapa bilərsiniz. Bu məqalədə mən “gündəlik” anlayışının həmin tərəfini ele almaq niyyətində deyiləm. Həmçinin, Laodikiyalı Yeddinci Gün Adventizmi daxilində “gündəlik” barədə yanlış baxışın nəhayət necə formalaşdırıldığının “kim, nə və nə üçün” tarixini əhatə edən başqa kitablar da vardır.

“Gündəlik” kimi tərcümə edilən ibrani sözünün tərfi və 1901-ci ildə ciddi şəkildə başlanmış “gündəlik”in təməl həqiqətinə qarşı üsyanın tarixi həm Həbəququn Cədvəllərində, həm də Daniel kitabı haqqında son məqalələrdə dəfələrlə bəyan edilmişdir.

Bu məqalədə “gündəlik” anlayışının diqqət mərkəzini Roma rəmzi ilə bağlı rədd edilən peyğəmbərlik xüsusiyyətləri üzərində saxlamaq niyyətindəyəm. Ellen Uaytın yazılarının səlahiyyətini həqiqətən qəbul edən hər kəs “gündəlik” anlayışının düzgün başa düşülməsinin nə olduğunu bilmək üçün sadəcə aşağıdakıları oxumalıdır.

“Sonra mən “Gündəlik”lə əlaqədar gördüm ki, “qurban” sözü insan hikməti tərəfindən əlavə edilmişdir və mətnə aid deyildir; və Rəbb onun düzgün anlayışını hökm saatı çağırışını verənlərə vermişdir. 1844-cü ildən əvvəl, birlik mövcud olduğu zaman, demək olar ki, hamı “Gündəlik”in düzgün anlayışı üzərində birləşmişdi; lakin 1844-cü ildən bəri, qarışıqlıq içində, başqa görüşlər qəbul edilmiş və bunun ardınca qaranlıq və qarışıqlıq gəlmişdir.” *Review and Herald*, 1 noyabr 1850.

“Gündəlik” barədə William Millerin anlayışını rədd etmək, eyni zamanda Ellen Whitein yazılarının səlahiyyətini rədd etmək deməkdir, çünki o gördü ki, “Rəbb onun doğru baxışını hökm saatı fəryadını verənlərə verdi.” Həmçinin ona göstərildi ki, “gündəlik” barədə digər baxışlar Məsihə aid xüsusiyyətlər olmayan “qaranlıq və çaşqınlıq” doğururdu. Miller İkinci Salonikliləri araşdırarkən “gündəlik”i büt-pərəst Roma kimi tanıdı.

“Mən oxumağa davam etdim və bunun [gündəlik] tapıldığı Daniəldən başqa heç bir başqa hal tapa bilmədim. Sonra mən [konkordansın köməyi ilə] onunla əlaqədə duran bu sözləri götürdüm: ‘aradan qaldırmaq’; o, gündəliyi aradan qaldıracaq; ‘gündəlik aradan qaldırıldığı vaxtdan etibarən’ və s. Oxumağa davam etdim və elə düşündüm ki, mətndən heç bir işıq tapa bilməyəcəyəm; nəhayət 2 Saloniklilərə 2:7, 8-ə gəldim. ‘Çünki qanunsuzluğun sirri artıq fəaliyyətdədir; ancaq indi mane olan, o, aradan götürülənədək mane olmağa davam edəcək, və onda o şərir aşkar ediləcək,’ və s. Mən həmin mətnə çatanda, ah, həqiqət necə də aydın və izzətli göründü! Budur! Gündəlik budur! Yaxşı, bəs indi Paulun ‘indi mane olan’, yaxud əngəlləyən dedikdə nəyi nəzərdə tutduğunu soruşaq. ‘Günah adamı’ və ‘şərir’ dedikdə Papalığ nəzərdə tutulur. Yaxşı, Papalığın aşkar edilməsinə mane olan nədir? Nə üçün, bu,

Bütpərəstlikdir; deməli, ‘gündəlik’ Bütpərəstlik mənasına gəlməlidir.” — William Miller, Second Advent Manual, səhifə 66.” Advent Review and Sabbath Herald, 6 yanvar 1853.

Nəticədə, Laodikeyalı Adventizm mühakimə saati çağırışını edənlərə və Millerə verilmiş düzgün anlayışı kənara qoyaraq, mürtəd protestantlığın “gündəlik”in Məsihin məbəddəki xidmətini təmsil etdiyinə dair yanlış fikrini qəbul etdi. Bu anlayış bir çox baxımdan absurddur; lakin sadəcə yanlış olmaqdan da artıq, o, şeytani bir simvolun Məsihin simvolu olduğunu iddia edir.

“Beləliklə, əjdaha, ilk növbədə, Şeytanı təmsil etdiyi halda, ikinci dərəcəli mənada bütpərəst Romanın rəmzidir.” The Great Controversy, 439.

Miller “gündəlik”i bütpərəst Roma, yəni əjdaha kimi müəyyən etmişdi, lakin Laodikeyalı Adventizm onun Məsihin səmavi məbəddəki xidmətini təmsil etdiyi fikrini süqut etmiş Protestantizmdən götürdü. “Gündəlik”in bütpərəst Roma olduğu barədə Millerin müəyyənləşdirməsinin rədd edilməsi, Habakkuk kitabının ikinci fəslinin yerinə yetməsi olan hər iki müqəddəs cədvəldə təsvir olunan bir həqiqətin rədd edilməsini ifadə edir. Buna görə də bu, Levililər iyirmi altıncı fəslindəki yeddi zamanın rədd edilməsi kimi, təməl bir həqiqətin rədd edilməsidir.

“Gündəlik”in bütpərəst Romanı təmsil etdiyi həqiqətini rədd etmək, Adventizmin əsaslarını və Peyğəmbərlik Ruhunun səlahiyyətini rədd etmək deməkdir. Şeytanın bir rəmzini Məsihin rəmzi kimi müəyyənləşdirmək, Məsihin işini Şeytanın işi kimi müəyyənləşdirməyə bərabərdir.

“Məsihi rədd etməklə yəhudi xalqı bağışlanmaz günahı törətdi; və mərhəmətin dəvətini rədd etməklə biz də eyni xətanı edə bilərik. Həyatın Hökmdarını təhqir edir və Onun səlahiyyət verdiyi elçilərinə qulaq asmaqdan imtina edib, bunun əvəzinə canı Məsihdən uzaqlaşdırmaq istəyən Şeytanın vasitəçilərinə qulaq asdığımız zaman, Şeytanın sinaqoqunun və səmavi kainatın önündə Onu rüsvay edirik. İnsan bunu etdiyi müddətcə nə ümid, nə də bağışlanma tapa bilər və nəhayət Allahla barışmaq istəyini tamamilə itirəcəkdir.” The Desire of Ages, 324.

Laodikiyalı Adventizm “gündəlik” və yeddi zamanla bağlı təməl anlayışı rədd etdikdə, onlar təkcə Peyğəmbərlik Ruhunun səlahiyyətini və əsasları deyil, həm də Cəbrayıl mələk və digər mələklər tərəfindən bu anlayışlara yönəldilmiş olan Uilyam Millerin işini də rədd etdilər.

“Allah Öz mələyini Müqəddəs Kitaba iman etməmiş bir əkinçinin qəlbinə təsir göstərmək, onu peyğəmbərlikləri araşdırmağa yönəltmək üçün göndərdi. Allahın mələkləri o seçilmiş şəxsi təkrar-təkrar ziyarət edirdilər ki, onun zehninə rəhbərlik etsinlər və Allahın xalqı üçün həmişə qaranlıq qalmış peyğəmbərlikləri onun dərk etməsinə açsınlar. Həqiqət zəncirinin başlanğıcı ona verildi və o, halqa ardınca halqa axtarmağa yönəldildi, nəhayət Allahın Kəlamına heyrət və məftunluqla baxdı. O, orada həqiqətin kamil bir zəncirini gördü. İlhamsız hesab etdiyi həmin Kəlam indi onun nəzəri önündə öz gözəlliyi və izzəti ilə açılırdı. O gördü ki, Müqəddəs Yazının bir hissəsi digərini izah edir; və bir parça onun dərk etməsi üçün qapalı olduqda, Kəlamın başqa bir hissəsində onu izah edən şeyi tapırdı. O, Allahın müqəddəs Kəlamına sevinclə, ən dərin ehtiram və heybətlə yanaşırdı.” Early Writings, 230.

“Onun mələyi” ifadəsi mələk Cəbraili bildirən bir ifadədir.

Mələyin “Mən Cəbrayıl, Allahın hüsurunda duran” sözləri göstərir ki, o, səmavi məhkəmələrdə yüksək şərəf mövqeyi tutur. Danielə bir xəbər ilə gəldikdə dedi: “Bu işlərdə mənimlə birgə möhkəm duran yoxdur, yalnız sizin Şahzadənin Mikayıl [Məsihi].” Daniel 10:21. Xilaskar Vəhydə Cəbrayıl haqqında belə deyir: “Onu Öz mələyi vasitəsilə quluna Yəhyaya göndərüb bildirdi.” Vəhy 1:1. “Əsrlərin Arzusu”, 99.

Şeytani bir rəmzin Məsihin rəmzi kimi eyniləşdirilməsi yalnız bağışlanmaz günaha bir paralel deyil, həm də bağışlanmaz günah Məsihin göndərdiyi elçilərin rədd edilməsi ilə əlaqələndirilir. Beləliklə, “gündəlik” bağışlanmaz günahın rəmzinə çevrilir; və “seçilmiş olan” William Millerin həmin həqiqətin düzgün anlaşılmasına yönəldildiyi, daha sonra isə bunun rədd edildiyi başa düşüldükdə, bu, birbaşa İkinci Salonikililərə məktuba uyğun gəlir; məhz Millerin öz kəşfini etdiyi Müqəddəs Yazı parçası da budur. Həmin həqiqəti rədd etmək həqiqəti sevməməyin dəliliidir və bu üsyan Müqəddəs Ruhun geri çəkilməsinə və Şeytanın natəmiz ruhunun təslim edilməsinə səbəb olur ki, Pavlus bunu güclü azgınlıq kimi müəyyən edir.

Sənin xalqının “quldurları” necə ki, “görümü təsbit etmək” üçündürsə, “gündəlik” də bütpərəst Romanın rəmzidir. İkinci Salonikililərin kontekstində Paul öyrədir ki, ikinci fəslin xəbərini rədd etmək, bunu edənlərin həqiqəti sevmədiklərinin dəliliidir. Fəsildə təmsil olunan həqiqəti sevmədiklərinə görə, onlar güclü bir azgınlığa düşər olurlar.

Bütün peyğəmbərlər axırzaman günlərinə müraciət edirlər və bu məqalədəki əvvəlki ilhamlı parçalar göstərir ki, qüvvətli azgınlıq Müqəddəs Ruhun tökülməsi zamanı həqiqəti sevməyənlərin üzərinə gəlir. Bir sinif yağı qəbul edir, digər sinif isə qüvvətli azgınlığı qəbul edir.

Müqəddəs Ruh, 11 sentyabr 2001-ci ildən tezliklə gələcək bazar qanununa qədər olan möhürlənmə vaxtının iki sınaq dövrü ərzində açılan bilik artımını rədd edənlərdən Müqəddəs Ruhun geri çəkildiyi tarix boyunca tökülür. Əvvəlki bir parçanı təkrar edərək:

“Son günlərə nəzər salaraq, həmin eyni sonsuz qüdrət, ‘xilas ola bilmək üçün həqiqətə məhəbbəti qəbul etməyənlər’ barəsində belə bəyan edir: ‘Buna görə də Allah onlara qüvvətli bir azgınlıq göndərəcək ki, yalana inansınlar; ta ki, həqiqətə iman etməyib haqsızlıqdan zövq alanların hamısı məhkum edilsin.’ Onlar Onun Kəlamının təlimlərini rədd etdikcə, Allah Öz Ruhunu geri çəkir və onları sevdikləri aldanışlara tərk edir.” Early Writings, 46.

Sətir-sətir Daniel öyrədir ki, axır günlərdə vəhyi bərqərar edən sənin xalqının soyğunçularıdır (Romanın bir rəmzi). Soyğunçular həmçinin “dəimi” olaraq da təmsil olunur. Süleyman öyrədir ki, axır günlərdə vəhyi olmayanlar həlak olurlar; bu isə çılpaq olmaq deməkdir. Çılpaq edilən olmaq Laodikeyalı olmaqdır, Laodikeyalı isə ağılsız bakirədir.

“Ağılsız qızlarla təmsil olunan Kilsənin vəziyyəti, Laodikiya vəziyyəti kimi də bəhs edilir.”
Review and Herald, 19 avqust 1890.

Gecəyarısı Fəryadının xəbəri gəldiyi zaman ağılsız bakirə olmaq, Yəhyanın Vəhy kitabının on altıncı fəslində “çılpaqlığının rüsvayçılığı” kimi qeyd etdiyi şeyi aşkara çıxarmaq deməkdir. Yəhyanın altıncı bələdəki xəbərdarlığı, 1989-cu ildən bəri dünyanı Armageddona aparmaq prosesində olan əjdaha, vəhşi heyvan və yalançı peyğəmbərin üçqat birliyi ilə əlaqədardır.

Pavelin İkinci Salonikilərə məktubundakı ismarıcı sadəcə Daniel tərəfindən “gündəlik” olaraq təmsil edilən bütperəst Romanın özü haqqında deyil; fəsil bütperəst Romanın papalıq Romanı ilə olan münasibətini vurğulayır. Bütperəst Roma 538-ci ildə günah adamının yer üzünün taxtına çıxmasının qarşısını alırdı (mane olurdu). Bütperəst Roma aradan götürüldükdən sonra isə “qanunsuzluğun sirri”, yəni Romanın papası olan “o şər adam” aşkar edilir. Bu fəsildə Pavel bütperəst Roma ilə papalıq Romanı arasındakı xüsusi peyğəmbərlik münasibətini müəyyən edir. Fəsildəki təlimi rədd etmək həqiqəti rədd etmək və güclü aldanışı qəbul etmək deməkdir.

Qoy heç kəs sizi heç bir vasitə ilə aldatmasın; çünki əvvəlcə mürtədlik baş verməyincə və günah adamı, həlak oğlu aşkar olunmayınca o gün gəlməyəcəkdir; o kəs ki, Allah adlanan və ya sitayiş edilən hər şeyə qarşı çıxır və özünü onların hamısından uca tutur; belə ki, özünü Allah kimi göstərərək Allahın məbəbində oturur. Məgər xatırlamırsınızmı ki, mən hələ sizinlə ikən bunları sizə deyirdim? İndi də bilirsiniz ki, onun öz vaxtında aşkar olunması üçün onu nə saxlayır. Çünki qanunsuzluğun sirri artıq fəaliyyətdədir; ancaq indi mane olan, aradan götürülənədək mane olmağa davam edəcəkdir. O zaman o Şərir aşkar olunacaqdır; Rəbb onu Öz ağzının nəfəsi ilə məhv edəcək və gəlişinin parlaqlığı ilə yox edəcəkdir; yəni o kəs ki, gəlişi Şeytanın fəaliyyəti üzrə bütün qüvvə, əlamətlər və yalançı möcüzələrlə, həlak olanlarda isə bütün haqsızlıq aldadıcılığı ilə olacaqdır; çünki onlar xilas olsunlar deyərək həqiqətə olan məhəbbəti qəbul etmədilər. Buna görə də Allah onlara qüvvətli azgınlıq göndərəcək ki, yalana iman etsinlər; ta ki, həqiqətə iman etməyib haqsızlıqdan zövq alanların hamısı məhkum edilsin. 2 Salonikilərə 2:3–12.

Nə üçün bu son günlər xalqı “məhkûm olunur?” Nə üçün onlara “qüvvətli azgınlıq” göndərilir? Nə üçün onlar “həlak olurlar” və bununla da öz çılpalıqlarının rüsvayçılığını aşkara çıxarırlar? Məndə bildirilir ki, bunun səbəbi onların həqiqəti sevməmələridir; fəsildə irəli sürülən həqiqət isə bunu müəyyən edir ki, Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyinin dördüncü padşahlığı olan bütperəst Roma, bütperəstliyin aradan qaldırılmasına qədər Müqəddəs Kitab peyğəmbərliyinin beşinci padşahlığı olan papalıq Romanın taxta çıxmasına mane olacaqdı.

Fəsildə müəyyən edilən bütperəst Roma ilə papalıq Romanı arasındakı münasibət, Yəhya tərəfindən də Perqamos kilsəsi ilə Tiatira kilsəsi arasındakı münasibətlə eyniləşdirilir. Perqamos bütperəst Roma ilə uyğun gəlir, Tiatira isə papalıq Romanıdır. Pavel və Yəhya, Daniel kitabı kimi, bu iki güc arasındakı münasibətin iki şahidini təqdim edirlər.

Daniel kitabında bütperəst Roma ilə papalıq Romanın münasibəti təkrar-təkrar ortaya qoyulur. Danielin ikinci fəslində bu, dəmirin gil ilə qarışması ilə təmsil olunur. Danielin yeddinci fəslində həm bütperəst Roma, həm də papalıq Roma “fərqli” padşahlıqlardır; və hərçənd Danielin ikinci fəslində bu iki qüvvəni bir qarışıq kimi təsvir edir, yeddinci fəsil papalıq hakimiyyətinin bütperəst Romanın on buynuzlu padşahlığından çıxdığını müəyyən edir. Danielin səkkizinci fəslində doqquzuncu ayədən on ikinci ayəyə qədər olan kiçik buynuz hər iki mərhələsində Romadır. Doqquzuncu və on birinci ayələrdə kiçik buynuz kişi cinsindədir və beləliklə bütperəst Romanı müəyyən edir; onuncu və on ikinci ayələrdə isə kiçik buynuz qadın cinsindədir və beləliklə papalıq Romanı müəyyən edir.

Daniel kitabının səkkizinci fəslinin on üçüncü ayəsində bütperəst Roma və papalıq Romanı viranə qoyan iki qüvvə kimi təsvir olunur. Bütperəst Roma “gündəlik” viranə qoyan qüvvədir, papalıq Romanı isə üsyan viranə qoyan qüvvədir. On birinci fəslin otuz birinci ayəsində bütperəst Romanın “gündəlik” viranə qoyan qüvvəsi papalıq qüvvəsi olan iyrənclik viranə qoyan qüvvəni yerləşdirir. On ikinci fəslin on birinci ayəsində isə bütperəst Romanın “gündəlik” viranə qoyan qüvvəsi papalığın iyrənclik viranə qoyan qüvvəsini qurmaq üçün aradan götürülür.

Romanın viran qoyan iki qüvvəsi arasındakı münasibət Daniel və Vəhy kitablarının əsas mövzularından biridir və Pavelin, insanın yalana inanmaqla yaranan güclü azgınlıqdan yayınması üçün sevməli olduğu həqiqət kimi müəyyən etdiyi də məhz həmin münasibətdir. Allah heç vaxt təkrara yol vermir və bütperəst Romanın papa Roma ilə münasibətinin hər bir təsviri bu mövzu barədə özünəməxsus xüsusi şəhadət təqdim edir; lakin axır günlərdə Romanın rəmzini rədd etmək, son yağışı rədd edib onun yerinə güclü azgınlığı qəbul etmək deməkdir. Bu, əbədi olaraq çılpaq bir Laodikiyalı kimi tanınmaq deməkdir.

Laodikeyalı Adventist tarixçilər, Uilyam Millerin roluna və işinə müqəddəs ehtiram göstərməsələr də, etiraf edirlər ki, onun bütperəst Roma ilə papalıq Romanı arasındakı əlaqəni dərk etməsi, özünün peyğəmbərlik tətbiqlərinin “hamısını” üzərində qurduğu peyğəmbərlik quruluşu idi. Cəbrayıl və digər mələklər Millərə bütperəst Roma ilə papalıq Romanı arasındakı əlaqəni anlamaqda rəhbərlik etdilər, lakin o, öz tarixində Romanı əjdaha, vəhşi heyvan və yalançı peyğəmbərdən ibarət üçqat bir varlıq kimi görmədi.

Onun dövründə Birləşmiş Ştatlar hələ yalançı peyğəmbər kimi öz roluna başlamamışdı, çünki Birləşmiş Ştatların protestantları yalnız 1844-cü ildə Romanın qızları oldular və Millerin təməl işi artıq 1842-ci ilin mayında hazırlanmış 1843 cədvəli üzərində yerləşdirilmişdi.

1989-cu ildə Daniel kitabının on birinci fəslinin son altı ayəsi açıldı və həmin zaman dövrü üçün olan xəbərçi on birinci fəslin qırxıncı ayəsindən qırx beşinci ayəsinədək peyğəmbərlik fəaliyyətləri uzanan üç qüvvənin mövcud olduğunu tanıdı. Qırxıncı ayədəki cənub padşahı əjdaha qüvvəsidir; şimal padşahı isə ayənin əvvəlində, 1798-ci ildə, Napoleon Fransa'nın əjdaha qüvvəsinin əli ilə ölümcül yarası vurulmuş papalıq qüvvəsidir. Ayədə papalıq qüvvəsi ölümcül yarasının sağaldılması işinə başlayır. 1989-cu ildə şimal padşahı o vaxt cənub padşahına çevrilmiş Sovet İttifaqının əjdaha qüvvəsinə qarşı cavab zərbəsi endirir. Katolisizmin vəhşi heyvanı Sovet İttifaqına qarşı cavab verdikdə, Vəhy kitabının on altıncı fəslindəki yalançı peyğəmbər olan Amerika Birləşmiş Ştatlarının vəkili ordusu ilə gəldi. Əjdaha olan cənub padşahı, vəhşi heyvan olan şimal padşahı və döyüş arabalarının, atlıların və gəmilərin yalançı peyğəmbəri qırxıncı ayədə hamılıqla təsvir edilir və peyğəmbərlik xətti qırx beşinci ayədə sona yetir; orada papalıq qüvvəsi “ona kömək edən olmayaraq öz sonuna gəlir.”

Vəhy kitabının on altıncı fəslində Armagedon Məsihin qayıdışından əvvəl bəşəriyyətin üsyanını müəyyən edən simvolik coğrafi ərazidir. Armagedon bir rəmdir; söz iki sözdən düzəlmişdir: “Har”, mənası dağ, və “Megiddo”, hansı ki, Yizreel vadisidir. Yəhyanın Megiddo vadi olduğu halda onu dağla birləşdirməsi, peyğəmbərliyi öyrənən şəxsə bildirir ki, Armagedon coğrafi istinadı özündə ehtiva edən bir simvoldur; çünki Yizreel vadisində heç bir dağ yoxdur.

Yizreel vadisi üç dəniz (Aralıq dənizi, Qalileya dənizi və Ölü dəniz) ilə Yerusəlim arasında yerləşir. O, İsrailin şimalında nisbətən mərkəzi mövqedədir; bu üç su hövzəsi və Yerusəlim onun ətrafında müxtəlif istiqamətlərdə yerləşir. Daniel kitabının on birinci fəslinin qırx beşinci ayəsi şimal padşahının ona kömək edən heç kəs olmadan sonuna çatdığı yerdir və bu ayə onun coğrafi sonunu dənizlər ilə Yerusəlimin izzətli müqəddəs dağı arasında müəyyən edir. Daniel kitabının on birinci fəslinin qırxıncı ayəsi papalıq hakimiyyətinin ölümçül yarasının sağlmmasının və onun son nəticədəki aqibətinin mövzusu olan üç gücü təqdim edir.

Ayələrin ilk ifadəsi son zamanı 1798-ci ildə müəyyən edir; həmin vaxt papalıq ölümçül yarasını aldı, qırx beşinci ayə isə onun daimi ölümçül yarasını göstərir. Papalıq hakimiyyətinin ilk və son ölümü arasındakı peyğəmbərlik tarixi, ölümçül yarası papalıq hakimiyyətinin son məhvinə qədər sağaldılarkən, insanların papalıq hakimiyyətinin üstünlüyünü yenidən bərpa etməklə göstərdikləri üsyanı aşkara çıxarır. Bu altı ayə həqiqətin möhürünü daşıyır, çünki həm başlanğıc, həm də son papalıq hakimiyyətinin ölümüdür, ortadakı ayələr isə ilk ölümçül yaranın sağaldılması zamanı bəşəriyyətin üsyanını göstərir.

Millerə bütperəst Roma ilə papalıq Roması arasındakı münasibət barəsində səmavi mələklərdən nur verildi. Millerin bütün peyğəmbərlik tətbiqlərində istifadə etdiyi peyğəmbərlik nümunəsini anlamağının açarı İkinci Saloniklilərdəki “gündəlik” idi. Həmin fəsildəki “gündəlik” bütperəst Romadır; William Millerin dərk etdiyi görüntünü müəyyən edən də məhz budur, çünki görüntünü müəyyən edən, on birinci fəslin on dördüncü ayəsində qeyd olunan “xalqının qarətçiləri” olan Romadır.

1989-cu ildə biliyin artımını anlamaq üçün qaldırılmış olan xəbərçi, Romanın üçqat mahiyyətini dərk etməyə gəldi. Miller birinci və ikinci mələklərin xəbərçisi idi və o, dünyaya təqdim etdiyi görüntünü təsbit etmək üçün Romanın birinci və ikinci təzahürlərini başa düşürdü. Üçüncü mələyin xəbərçisi isə dünyaya bəyan etmək üçün ona verilmiş görüntünü təsbit etmək məqsədilə Romanın hər üç təzahürünü anlamağa gəldi.

Romanın ilk təzahürü bütperəst Roma idi. Bütperəst Romadan Romanın ikinci təzahürü olan papalıq Roması çıxdı. İlk iki təzahürdən müasir Roma — əjdaha, vəhşi heyvan və yalançı peyğəmbərin üçqat ittifaqı — meydana gəldi.

Növbəti məqalədə Advent tarixində “gündəlik”lə bağlı mübahisənin xəttini davam etdirəcəyik.

“Zahirin altını görən, bütün insanların qəlblərini oxuyan Şəxs böyük işığa malik olmuş olanlar haqqında belə deyir: “Onlar öz əxlaqi və ruhani hallarına görə nə izzətə çəkir, nə də heyrətə düşürlər.” Bəli, onlar öz yollarını seçdilər və canları öz iyrəncliklərindən zövq alır. “Mən də onların azğınlıqlarını seçəcəyəm və qorxduqları şeyləri başlarına gətirəcəyəm; çünki Mən çağıranda heç kəs cavab vermədi; Mən danışanda onlar qulaq asmadılar; lakin gözlərimin önündə pislilik etdilər və Mənim bəyənmədiyim şeyi seçdilər.” “Allah onlara güclü bir aldanış göndərəcək ki, yalana inansınlar”, çünki “xilas ola bilsinlər deyə həqiqət sevgisini qəbul etmədilər”, “əksinə, haqsızlıqdan zövq aldılar.” Yeşaya 66:3, 4; 2 Saloniklilərə 2:11, 10, 12.

“Səmavi Müəllim soruşdu: “Ağlı bundan daha qüvvətli hansı azğınlıq aldada bilər ki, siz düzgün təməl üzərində qurduğunuz və Allahın işlərinizi qəbul etdiyi görüntüsü altında olasınız,

halbuki əslində bir çox şeyi dünyəvi siyasətə uyğun olaraq həyata keçirir və Yehovaya qarşı günah edirsiniz? Ah, bu, böyük bir aldanışdır, zehnləri öz ixtiyarına alan valehedici bir azğınlıqdır; o zaman ki, bir vaxtlar həqiqəti tanımış insanlar təqva surətini onun ruhu və qüdrəti ilə səhv salırlar; o zaman ki, özlərini varlı, sərvətə artmış və heç nəyə möhtac olmayan hesab edirlər, halbuki əslində hər şeyə möhtacdırlar.”

“Allah Özünün geyimlərini ləkəsiz saxlayan sədaqətli qullarına münasibətdə dəyişməmişdir. Lakin çoxları: “Sülh və təhlükəsizlik”, — deyə fəryad edirlər, halbuki qəfil məhv onların üzərinə gəlməkdədir. Hərtərəfli tövbə olmadıqca, insanlar etirafla qəlblərini təvazökar etmədikcə və həqiqəti İsa Məsihdə olduğu kimi qəbul etmədikcə, onlar heç vaxt göyə daxil olmayacaqlar. Sıralarımızda paklanma baş verdikdə, artıq rahatlıq içində qalmayacaq, zəngin olduğumuzla, var-dövlətə artdığımızla və heç nəyə ehtiyacımız olmadığını deyərək öyünməyəcəyik.

“Həqiqəti söyləyərək kim deyə bilər: ‘Qızılıımız odda sınıanmışdır; geyimlərimiz dünyadan ləkəsizdir’”? Mən Müəllimimizin guya salehlik paltarlarına işarə etdiyini gördüm. Onları soyunduraraq, altındakı murdarlığı açıb göstərdi. Sonra mənə dedi: ‘Məgər onların öz murdarlıqlarını və xasiyyətlərinin çürüklüyünü təkəbbürlə necə ört-basdır etdiklərini görmürsənmi? “Sadiq şəhər necə fahişə oldu!” Atamın evi alver evinə çevrilmişdir, ilahi hüsurun və izzətin tərək etdiyi bir yerə! Buna görə zəiflik var, qüvvə isə yoxdur.’” Testimonies, 8-ci cild, 249, 250.